

Spoznávame Bibliu

Lukáš 13:1-14:6

13. KAPITOLA

Na začiatku 13. kapitoly sa spomínajú dve udalosti, ktoré v tom čase zjavne upúťali pozornosť ľudí. Rímsky miestodržiteľ Pilát, ako sa píše v 1. verši, zmiešal krv Galilejčanov s ich obeťami. Vykonal krvavý kúpeľ medzi galilejskými pútnikmi, ktorí chceli priniesť svoje obeť v jeruzalemskom chráme. O pozadí tejto udalosti nič nevieme. Ako však budeme vidieť, niektorí ľudia hovorili Ježišovi o tomto krutom skutku, pretože špekulovali o tom, či samotní Galilejčania, ktorí boli usmrtení, neboli zodpovední za toto nešťastie. Je možné, že títo Galilejčania sa vzbúrili proti rímskym okupantom a že Pilát potom vydal rozkaz ich zabiť, aj keď sa práve nachádzali v chráme. Druhou udalosťou bolo zrútenie jeruzalemskej veže pri jazere Siloe, pri ktorej zahynulo osemnásť ľudí. Ľudia si aj v tomto prípade kládli otázku, či za svoju smrť si nemohli sami.

Výzva na pokánie

„V tom čase prišli za Ním nejakí ľudia a rozprávali Mu o Galilejčanoch, ktorých krv zmiešal Pilát s ich obeťami. On im odpovedal: „Myslíte si, že spomínaní Galilejčania, ktorí tak trpeli, boli väčší hriešnici ako ostatní Galilejčania? Nie, hovorím vám, ale ak nebudete robiť pokánie, všetci podobne zahyniete. Alebo si myslíte, že tí osemnásti, na ktorých padla veža v Siloe a zabila ich, boli väčší vinníci ako ostatní obyvatelia Jeruzalema? Nie, hovorím vám, ale ak nebudete robiť pokánie, všetci podobne zahyniete“ (Lk 13:1-5).

Smrť spomínaných Galilejčanov a tých, na ktorých padla veža v Siloe, nebola Božím trestom. Boh nič nerobí z nevraživosti. No Kristus týmto nábožným ľuďom svojej doby povedal, že ak nebudú robiť pokánie, aj oni zahynú.

Táto pasáž má pre nás niekoľko ponaučení. Tým prvým je, že keď má nejaký kresťan viac problémov, ako je bežné (a mnohí majú), nemáme to interpretovať tak, že je väčší hriešnik ako iní. Človek nemá vždy problémy kvôli svojim hriechom.

Druhou stranou mince je to, že keď sa staneš kresťanom, neznamená to automaticky, že si imúnny voči problémom. Obíde ťa Veľké súženie, ale malé súženia ťa neobídu, ak si kresťan. V nejakej miere ich zažiješ.

Ďalšia vec, ktorú si musíme uvedomiť, je to, že keď sa niekto iný ocitne v problémoch, a ty nie, to neznamená, že si viac ako on. Možno ti Boh dovolí, aby si videl jeho problémy, aby ťa k sebe priviedol.

Podobenstvo o figovníku

Nasleduje podobenstvo o figovníku, ktoré vychádza z predchádzajúceho rozhovoru.

„A povedal toto podobenstvo: „Istý človek mal vo vinici zasadený figovník. Keď prišiel hľadať na ňom ovocie, nič nenašiel. Preto povedal vinohradníkovi: ‚Pozri, už tri roky chodím hľadať na tomto figovníku ovocie, no nič nenachádzam. Vytni ho! Načo zbytočne vyčerpáva zem?‘ On mu odpovedal: ‚Pane, nechaj ho ešte tento rok. Okopem ho a pohnojím. Možno nabudúce prinesie ovocie. Ak nie, vytneš ho““ (Lk 13:6-9).

Podľa môjho názoru neplodný figovník symbolizuje izraelský národ. Majiteľ figovníka očakával, že prinesie ovocie, ale bol sklamaný, keď na ňom nič nenašiel. Mal nesporné právo zobrať si ovocie a keď nič nepriniesol, odsúdil ho tým, že ho dá vyťať. Boh Izraelitom prisľúbil, že ich požehná, ak budú kráčať vo svetle, ktoré im dal, a že ich potrestá, ak to svetlo odmietnu. Izraelskému národu venoval zvláštnu pozornosť – pestoval ho a dodával mu potrebné živiny. Mal prinášať ovocie, ale nestalo sa tak. Izrael odmietol Krista. Dokonca povedali: „Jeho krv na nás a na naše deti!“ (Mt 27:25). Izrael zakúsil Boží trest a bol rozptýlený medzi národy sveta.

Je zaujímavé si všimnúť, že Izrael nedokáže žiť vo svojej krajine v pokoji, kým naďalej odmieta Boha. Jeho problémy nie sú zo strany Arabov, ale Boha. Izrael je Boží vyvolený národ. Jedného dňa ich privedie späť do ich krajiny, keď sa k Nemu obrátia

vo viere. Dnes sa vracajú do svojej krajiny bez toho, aby v Neho verili, a preto nemajú pokoj. Toto svedčí o Božom konaní v súčasnom svete.

Uzdravenie zhrbenej ženy

„V tú istú sobotu učil v ktorejosi synagóge. Bola tam žena, osemnásť rokov posadnutá duchom nevládnosti. Bola zhrbená a nemohla sa vôbec narovnať. Keď ju Ježiš zbadal, zavolať si ju a povedal jej: „Žena, si oslobodená od svojej nevládnosti.“ Položil na ňu ruky, ona sa hneď vzpriamila a oslavovala Boha. Ale predstavený synagógy, pobúrený nad tým, že ju Ježiš uzdravil v sobotu, povedal zástupu: „Je šesť dní, keď treba pracovať. V týchto dňoch prichádzajte a dávajte sa uzdravovať, a nie v sobotný deň!“ (Lk 13:10-14).

Táto žena kvôli svojej chorobe ťažko trpela. Problémom nebolo to, že ju Pán Ježiš uzdravil, ale že ju uzdravil v sobotu. Pánovo uzdravovanie v sobotu bolo opakovaným zdrojom napätia a sporov medzi Ním a náboženskými predstaviteľmi.

Táto žena bola posadnutá duchom nevládnosti osemnásť rokov. Do slovenčiny je ťažké preložiť terminológiu, ktorou Dr. Lukáš opísal jej stav. Sú to medicínske výrazy. Trpela chronickým ochorením. V dôsledku toho bola zhrbená. Nevedela sa vzpriamiť. Bola v zúfalom stave. Bola to nešťastnica, ktorá bola predmetom súcitu. Išlo o jeden z najťažších prípadov telesnej nevládnosti, s ktorým sa Pán Ježiš stretol.

„Pán mu odpovedal: „Pokrytci! Či každý z vás neodväzuje svojho vola alebo osla od jasiel' a nevodí ho napájať aj v sobotu? A či túto Abrahámovu dcéru, ktorú satan osemnásť rokov držal spútanú, nebolo treba z toho puta vyslobodiť v sobotný deň?“ (Lk 13:15-16).

Musím sa priznať, že neviem, prečo túto ženu satan držal spútanú. Nezdá sa, že by bola nemravným človekom, pretože pravidelne navštevovala synagógu napriek svojmu stavu. Bolo to práve v synagóge, keď jej Pán Ježiš povedal: „Si oslobodená od svojej nevládnosti.“ Položil na ňu ruky a ona sa hneď vzpriamila a oslavovala Boha.

Jeho dotyk rukami nebol nevyhnutný, ale mal slúžiť na posilnenie jej viery. Bol to osobný dotyk. Aj pre nás je dôležité, aby sme s Ním mali osobný kontakt.

Predstavený synagógy ju ostro pokarhal – no táto žena neprišla do synagógy s úmyslom byť uzdravená. Reakcia tohto predstaveného bola skutočne zvláštna. Viac mu záležalo na pravidlách ako na tom, že táto biedna žena, ktorá bola spútaná ťažkou nevládnosťou osemnásť rokov, bola oslobodená. Pre týchto náboženských predstaviteľov bola otázka soboty tou najväčšou starosťou. No sobotné zákazy sa stali príliš veľkým bremenom na to, aby ich mohli niesť. Nie je dôležité, aby sme sa hádali o náboženských otázkach, ale aby sme sa naučili podľa nich žiť.

„Keď to povedal, všetci Jeho protivníci sa zahanbili, ale celý zástup sa radoval zo všetkých slávnych skutkov, ktoré Ježiš konal“ (Lk 13:17).

Zdá sa, že títo ľudia, hoci Ho radi počúvali, nešli s Ním ďalej. Dá sa byť taký náboženský a bezcitný, že Ježiša zo svojho života úplne vylúčiš. Možno poznáš všetky odpovede a si expert v náboženských sporoch, ale otázka, na ktorej skutočne záleží, je: „Dovolil si Kristovi, aby vstúpil do tvojho srdca?“ To nič nenahradí. Máš pochybnosti? Si zmätený alebo znepokojený? Si zhrbený pod ťarchou životných ťažkostí? Tak príď k Pánovi Ježišovi Kristovi a zlož Mu svoje bremená a hriechy. Môžeš k Nemu prísť kedykoľvek. Je pripravený, aby naplnil tvoje potreby.

Podobenstvo o kvase a o horčičnom zrnku

„Potom povedal: „Čomu sa podobá Božie kráľovstvo, k čomu ho prirovnám? Podobá sa horčičnému zrnku, ktoré človek vzal a zasial vo svojej záhrade, kde vyrástlo na veľký strom a nebeské vtáky hniezdili v jeho konároch.“ A ďalej hovoril: „K čomu prirovnať Božie kráľovstvo? Podobá sa kvasu, ktorý žena vzala a zamiesila do troch mier múky, až všetko vykvasilo“ (Lk 13:18-21).

Horčičné zrnko symbolizuje vonkajšiu stránku kresťanstva so všetkými organizáciami a denomináciami. Horčičné zrnko má vyrásť do byliny, nie stromu. Kresťanské organizácie v skutočnosti rastú nenormálnym spôsobom a príliš rýchlo. Pri svojom

rýchlom raste stratili svoj pravý charakter. „Vtáky“ v tomto podobenstve sú kľúčové. Predstavujú diabla, ktorý aktívne pôsobí v kresťanstve a v mnohých takzvaných cirkevných zboroch.

Kvas nepredstavuje evanjelium, ale princíp zla. Kvas nikdy v Biblii nepredstavuje dobro. Kvas sa objavuje v Biblii takmer stokrát – vyše sedemdesiatkrát v Starej zmluve a vyše dvadsaťkrát v Novej zmluve. Vždy sa uvádza v súvislosti s niečím zlým. Hoci mnohí úprimne veriaci si myslia, že kvas predstavuje evanjelium, ktoré sa rozšíri do celého sveta a celý svet obráti, sú odsúdení pre sklamanie. Nebude žiadne kráľovstvo ani pokoj, kým sa Kristus nevráti, aby založil svoje kráľovstvo. Organizovaná cirkev nemôže založiť Jeho kráľovstvo. Kristus príde a založí svoje kráľovstvo vo svojom správnom čase.

Ježiš vyučuje a pokračuje na ceste do Jeruzalema

„Ježiš prechádzal cestou do Jeruzalema cez mestá i dediny a učil“ (Lk 13:22).

V Lk 9:51 sme čítali: „Keď sa naplňali dni, keď mal byť povýšený, pevne sa rozhodol ísť do Jeruzalema.“ Ježiš je na ceste do Jeruzalema, aby tam zomrel. Bola to posledná cesta nášho Spasiteľa.

„Ktosi sa Ho spýtal: „Pane, je málo tých, čo budú spasení? On im povedal: „Usilujte sa vojsť tesnou bránou, lebo mnohí, hovorím vám, sa budú usilovať vojsť, ale nebudú vládvať. Keď hospodár vstane a zavrie dvere a vy zostanete stáť vonku, budete klopať na dvere a volať: ‚Pane, otvor nám!‘ Ale on vám odpovie: ‚Nepoznám vás. Odkiaľ ste?‘ Vtedy začnete hovoriť: ‚Jedli a pili sme s tebou a učil si na našich uliciach.‘ Ale on vám povie: ‚Nepoznám vás. Odkiaľ ste? Všetci páchatelia neprávosti, odstúpte odomňa!‘ Tam bude plač a škrípanie zubami, keď uvidíte, že Abrahám, Izák, Jákob a všetci proroci sú v Božom kráľovstve, ale vy ostanete vyhodení vonku. A mnohí budú prichádzať od východu i západu, od severu i juhu a budú

stolovať v Božom kráľovstve. A tak sú poslední, čo budú prví, a sú prví, čo budú poslední“ (Lk 13:23-30).

Je ťažké povedať, prečo túto otázku položili. Možno bola myslená úprimne. Kristova charizma priťahovala zástupy, ale čoskoro prišli na to, že nasledovať Ho ich niečo stojí. Stále boli takí, čo za Ním prišli a potom odišli. Ako sa blížil k Jeruzalemu, bolo to viditeľné. Až nakoniec, ako sa píše v Markovi 14:50, „... Ho všetci opustili a zutekali“. Dal im jasne najavo, že ich to bude niečo *stáť*, keď Ho budú nasledovať. To, že si v našej hojnosti a prebytku myslíme niečo iné, je kacírstvo!

Keďže to bola špekulatívna otázka, Pán Ježiš na ňu neodpovedal priamo. Tomuto človeku povedal: „Dbaj na to, aby si *ty* bol spasený!“ Ďalej vo svojej reči dáva jasne najavo, že mnohí budú spasení, ktorí nie sú deťmi Abraháma, Izáka a Jákoba.

„V tú hodinu prišli niektorí farizeji a hovorili Mu: „Chod' a odíď' odtiaľto preč, lebo Herodes Ťa chce zabiť.“ Odpovedal im: „Chod' a povedzte tej líške: ‚Hľa, vyhánam démonov. Dnes i zajtra uzdravujem, a tretieho dňa dokončím svoje dielo.‘ Ale dnes, zajtra i pozajtra musím ísť ďalej, lebo nie je možné, aby prorok zahynul mimo Jeruzalema“ (Lk 13:31-33).

Keď Ho títo farizeji varovali pred Herodesom, Pán Ježiš ho nazval *líškou*. Človek nie je z opice, ale niekedy sa zníži na úroveň zvierat. Pán Ježiš tu zahaleným spôsobom hovorí o svojom vykupiteľskom diele a vzkriesení.

Ježišov nárek nad Jeruzalemom

„Jeruzalem, Jeruzalem, ktorý zabíjaš prorokov a kameňuješ tých, čo boli poslaní k tebe! Koľko rás som chcel zhromaždiť tvoje deti ako sliepka svoje kuriatka pod krídla, a nechceli ste! Hľa, váš dom vám ostáva pustý. A hovorím vám: Neuvidíte Ma, kým nepríde čas, keď poviete: Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom“ (Lk 13:34-35).

Znovu vyjadruje svoju lásku a starostlivosť o Jeruzalem; mesto, kde má zomrieť. Takisto vynáša súd nad týmto „... mestom veľkého Kráľa“ (Mt 5:35). Takisto dáva vedieť, že znova príde. Nabudúce to bude víťazný vstup!

14. KAPITOLA

Ježiš v dome popredného farizeja

Lukáš ako jediný zaznamenáva nádhernú udalosť, keď Pán Ježiš išiel na večeru do domu jedného z popredných farizejov. Pri tejto príležitosti dal svojmu hostiteľovi a jeho hosťom lekciu z etikety.

„Raz v sobotu vošiel do domu ktoréhosi popredného farizeja, aby s ním stoloval, a oni Ho sledovali“ (Lk 14:1).

Priznám sa, že keby ma nejaký farizej pozval k sebe domov, aby ma sledil, odmietol by som ísť. Tento farizej Ho sledoval, aby našiel niečo, čím by Ho mohol zdiskreditovať. Tento prvý verš udáva atmosféru, tón a farbu tejto udalosti.

„A hľa, bol tam pred Ním akýsi človek, chorý na vodnatieľku“ (L 14:2).

Pánovi nastražili túto pascu. Myslím si, že tohto človeka tam nastražili, aby Ho v prípade uzdravenia prichytili pri porušení sobotného dňa. Pozrime sa, čo spravil. Pán Ježiš položil otázku ako prvý a báli sa na ňu odpovedať.

„Tu sa Ježiš obrátil k zákonníkom a farizejom so slovami: „Je v sobotu dovolené uzdravovať, či nie?“ Oni však mlčali. Vzal chorého, uzdravil ho a prepustil. I povedal im: „Ak niekomu z vás spadne do studne syn alebo vól, vari ho nevytiahne hneď v sobotný deň?“ (Lk 14:3-5).

Ak by niekomu z nich spadol syn alebo vól do studne, zachránili by ho, a Pán to vedel.

„A oni neboli schopní Mu na to odpovedať“ (Lk 14:6).

Zdá sa, že počas tejto večere vládla dusná atmosféra.